

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét

illető közlemények - kü.

dendők.

Kéziratok vissza nem

adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, hová az

előfizetési pénzek, a hirdet-

tések és ezeknek díjai, va

lamint a felszólambások kül-

dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Előfizetési felhívás.

Az „Abony” a mai számmal befejezi II. évfolyamának első negyedét. Midőn ez alkalommal ismét a nagyközönséghez fordulunk további, sőt szélésebb körű pártfogásért, okadatolásul híres sok mondani valónk. Azt hisszük, hogy az „Abony” rövid multja eléggé beszél helyettünk, bizonyítja az azt, hogy teljes igyekezettel azon voltunk, hogy városunk közügyét az igazság és a jog alapján szolgáljuk, a közönség érdekeit képviseljük. Nagy dolgok, nagy események elérésére természetesen nem számíthatunk már csak azon tér szük volta miatt sem, a melyen működésünk mozog, mindazonáltal azt hisszük, hogy az „Abony” létezése szükseges, még pedig Abony közönségének javáért.

Aki ezt belátja, annak be kell azt is látni, hogy minden vállalat megfelelő támogatásra szorul s így a mi lapunk is csak úgy állhat fenn, ha a kellő anyagi és szellemi támogatásban részesül azok részéről, akikért létezik.

Nem ígérhetünk többet a jövőre nézve, mint amit már eddig tényleg tettünk, mert intenczióink tisztaságának s fáradhatatlan buzgalmunknak öntudatával állunk ki a nyilvános bírálat elé azon meggyőződésben, hogy az „Abony”-t a vidéki lapok legtekintélyesebbjeinek nivójára sikerült emelnünk.

Mindössze megnyugtatóan ismételtel kijelentjük, miszerint teljesen részrehajlatlanul igyekezni fogunk ezentúl is minden jogos érdeket szolgálni s e tekintetben egész elfogulatlanul bíraljuk meg a közélet eseményeit.

Az „Abony” előfizetési ára továbbra is a régi marad. Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Hozsanna!

Virág vasárnap van ma. Lelki szemeink előtt megújulnak a régi történetek. Az emberi nem üdvözítője, az Ur Jézus Jeruzsálembe megy. Utja a diadal és az ünnepelés bevonulása. Ezer és ezer ember rajzik körülötte, ruháikat terítik elébe, pálmákkal kezökben üdvözik őt s ezer torok kiáltja győzelmi harsona gyanánt: „Hozsanna Dávid Fiának. Áldott, ki az Ur nevében jő!”

Ki hitte volna akkor, hogy ugyanezen nép, mely most a rajongásig tiszteli megváltóját, néhány nap mulva elfordul tőle s ugyanoly hangosan, vagy talán még szenvedélyesebben kiáltja: „Feszítsd meg, feszítsd meg őt! . . .”

Nincs szeszélyesebb, változóbb valami, mint az u. n. „közvélemény,” a mely pe-

dig ott kísért minden közpályán működő ember háta megett, mint valami félelmes kísértet, hogy folyton hangoztassa fülében bíraló szavát. És az a jó ember neemes ambícióval küzdve eszményeiért, kettőztett buzgalommal igyekszik megfelelni hivatásának azon balga reményben, hogy az a kísértet elismeréssel lesz iránta, vagy legalább is elnémul csipős megjegyzéseivel. És mennyire kell csalódnia. Az a kísértet, az a közvélemény nem ismer erényt, az csak az árnyakat keresi mindenütt, mint egy romlott lelkiismeretű ember. Nagyit, lódit ott, ahol hibára talál, gyanusít ott, hol nincs egyéb tere gonosz nyelvének.

Ki ne tapasztalta volna már azt, hogy így van? Ki ne ismerné a molnár, fia és a szamar esetét, midőn faluról falura vándoroltak s bármint osztotta is be társaságát a molnár, mindig kifogásolták az ő eljárását.

Azért komoly férfi nem törődik a világ szavával, hanem megy a maga útján, sem jobbra, sem balra nem tekintve. Ő csak egy czélt lát maga előtt, azt, melyet elvállalt kötelmei előírnak. Ebből az irányból nem engedi magát kitérítettetni az emberek véleményei, a hír bármilyen változatai által sem. Azért mondja már a régi latin köz-

belékergette a melancholia és ember gyűlölet sötétjébe.

Szép tervei eloszlottak, ereje elkopott a folytonos küzdelemben, a melyben nem volt szín, csak folytonos változatlan, kétségbeejtő egyformaság. Először elvesztette hitét az emberekben, azután az eszmékben és végre az érzelmekben.

Ez volt a legnehezebb.

Olyan fenségesnek, olyan fényesnek képzelte az ő asszonyát! Mikor még a filozophiai könyveket bujta a lámpafénynél, sokszor elképzelte, a mint megjelenik előtte bájosan mint, egy tündér, tisztán, mint a harmat és szerelmesen, mint egy bachans nő. És kereste ezt az asszonyt emésztő vágygyal újraéledő reménnyel mindenütt.

Végre belefáradt ebbe is. Csinos fiú volt és az iradalommal való foglalkozása érdekkessé tette az asszonyok előtt. De ezeknek a szerelmeknek banalitásai, a leleplezett érzékiség, a kíváncsi romlottság, a mire talált, undorították. És így fásult el a szive, így lett belőle az a robotoló napszámos, a ki nem várja másnak a végét, nem kívánja a holnapot, nem szeret, nem örül, de nem is szenved.

Egy tavaszi napon, midőn a főváros már beleöltözött az ő vidám színeibe, a melyeket a tavaszi napsugár varázsol reá. Pártos Emil szokott, vontatott lépéseivel haladt le a lakásából levezető lépcsőn. A szerkesztőségbe indult a ren-

TÁRCZA.

Consummatum est!

Már ott fenn csüggnek a roncsolt tagok,
A Golgotha-föld vértől áztatott . . .
Ki itt e földön annyit szenvedett,
Nem kaphatott egy talpalat-helyet!

Által veré a szívet a gonosz,
Amely e föld üdvéért dobogott.
Rabbá szegtezték a szent kezeket,
Mélyek rólunk oldtak bilineseket . . .

Igen! A nagy mű befejezve már,
Le van tiporva a bűn és halál;
Meghalhatsz már Te, örök Hatalom,
Idő nem győzhet múlt porodon!

Amint kiáltád: „Consummatum est!”
Agyongyötörve hajtád meg fejed . . .
Megrengtet erre a kemény anyag
És fényét veszítve elborult a nap.

Majd im' a sirból jönnek szellemek,
Mint egy feltámadt győzelmes sereg
S a tulvilág rejtett határiból
Megnyert boldogság égi üdve szól . . .

A száradással verem mellemet,
Hiszem, ó Jézus, istenségedet.
Hallom keresztöd, a mely így beszél:
A lélek egykor új életre kél!

mondás: Et si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae.“

Egyedüli földi bírónk, a mely nem téveszti el ítéletét, a lelkiismeret. Ennek szavát kell tehát meghallgatnunk és követnünk s akkor nyugodtan állhatunk elébe a közvélemény szavának. Akkor mind az a sok keserűség megszűnik, a melyet ma a pletykának nevezett kórszavak okoz az ő rosszakaratu koholmányai- és ferdítéseivel, a társadalmi élet légköre pedig megtisztul, amint elveszíté benne uralmát a mások becsületén tengődő gonoszság.

Ne várjunk tehát önfeláldozó munkánkért hozsannákat, de egyszersmind ne vegyük nagyon lelkünkre a „feszítsd meg!“-et sem, tekintsük közönynyel a tömeg ítéletét és máshonnan várjuk küzdelmeink jutalmát, lelkiismeretünk nyugalmától, eszméink diadalától és az örök bírótól, aki saját szavai szerint egy pohár vizet sem hagy jutalom nélkül.

Azért hát hozsanna a munkának és a jó lelkiismeretnek!

Az abonyi önszegélyző egyesület közgyűlése.

Az abonyi önszegélyző egyesület 24-ik évi közgyűlését — mintegy 500 tag jelenlétében, kik összesen 527 tagilletéket birtokolnak — az ipartestület nagytermében f. hó 19-én vasárnap d. u. 3 órakor tartotta meg, mely alkalommal Laczkó Pál, mint az igazgatóság elnöke az 1898. üzlet-évre vonatkozó jelentését a következőkben terjesztette elő:

Vagyona volt az egyesületnek 1898. évi január hó 1-én készpénzben a.) a tagilleték pénztárban 182 frt 59 kr., — b.) a felszerelési pénztárban 50 frt 12 kr., — összesen 232 frt 71 kr.; — 2-szor adóslevelekben 53438 frt 74 kr., — együtt 53671 frt 45 kr.

Ezen összeghez az 1898. évben bevételeztetett készpénzben, tagilleték fejében 17413 frt, késedelmi kamatokért 428 frt 91 kr., előleg visszafizetésekért 26839 frt 54 kr., előlegek utáni kamatokért 3217 frt 09 kr., felszerelési költségek czimén 366 frt 14 kr., kölcsön és tagilletékek vissza-

des napi munka után. A mint a kapuba ért, egy csomó apró lánykát látott, akik egy derült, piros arcú, fekete szemű, magas lánytól élénken búcsúztak el. Mindegyik megcsókolta és látszott, hogy a kis teremtesek azt a szép nagy lányt nagyon szeretik.

Pártos amint elment mellettük, felpillantott. Hirtelen olyan derűs meleget, érzett amint látta azt az anyáskodó természetes gyöngédséget, a mivel ez a nagylány a kis barátaival bánt. Aztán tovább ment és elfeledte az egész dolgot.

Később gyakran látta a lányt. A takarítónéja fecsegéséből, a ki nem győzte eléggé a szomszédnője szépségét és erényességét dicsérni, megtudta, hogy tanító nő valamelyik városi iskolába és hogy egyedül lakik egy hónapos szobában. A dolgok logikája szerint felebredt az érdeklődése a szép leány iránt, aki itt élt a közelben, alig egy fallal elválasztva tőle. A mit felőle hallott, az rokonszenvet keltett iránta, de sokkal cinyikusabb volt, sem hogy azt maga előtt beismerte volna. Azt gondolta, hogy egy kényelmes kalandot keres, a mely nem kerül fáradságba és egy vasárnapeste a szellem és a test ezen a közös pihenőjén, a mikor a folyosón végig menve, meglátta az ajtó előtt kiszivárgó lámpa fényt, bekopogtatott a lány ajtaján.

Az ajtó kinyílt és a köszöbön megjelent a szép fekete szemű lány karcú alakja.

fizetéséhez 3000 frt, összesen 51264 frt 68 kr., kötvényekben pedig: a kiadott előlegért 25794 frt 28 kr., együtt 130730 frt 41 kr.

A fentebb jelzett bevétel terhére kiadott készpénzben: a) előlegekért 25794 frt 28 kr., b) tagilleték visszafizetésekért 19802 frt 65 kr., c) igazgatósági tiszteletdíjért az 1897. évre 305 frt 01 kr., d) a tisztviselők és szolga 1898. évi fizetéseért 1141 frt, e) a helyiség évi bérleteért 130 frt, f) fűtésért 54 frt 28 kr., g) adókért 71 frt 61 kr., h) a kölcsön visszafizetéseért 3000 frt, j) irodai, nyomdai stb. kiadásokért 361 frt 31 kr., összesen 50660 frt 14 kr. — 2. Adóslevelekben a visszafizetett tagilletékekért 26839 frt 54 kr., együtt 77499 frt 68 kr.

Ezek folytán a maradvány telt 1-ször készpénzben a) a tagilleték pénztárban 823 frt 49 kr., b) a felszerelési pénztárban 13 frt 76 kr., összesen 837 frt 25 kr. — 2-szor adóslevelekben pedig 52393 frt 48 kr., együtt 53230 frt 73 krt.

A fentebbi vagyonból készpénz 837 frt 25 kr., mint takarékpénztári betét a helybeli takarékpénztár betéti könyvében — frt és előlegkövetelés — drb kötelezvényen — frt — kr., összesen 53230 frt 73 kr., mely az igazgatóság által december 31-én megtartott leltározás alkalmával az egyleti pénztárban fel is találtott.

Ezen vagyonnak terhére képezi: 1. a tagok által befizetett tagilletmény-követelés 44368 frt 29 kr., 2. a tartaléktőke 6712 frt 02 kr., 3. a felszerelési pénztár 13 frt 76 kr., 4. az igazgatósági tiszteletdíj az 1898. évre 224 frt 91 kr., 5. az 1898. évi tiszta jövedelem 1911 frt 75 kr., összesen 53230 frt 73 kr.

Az egyesületnek jövedelme volt az előlegek utáni kamatokból 3217 frt 09 kr., — a tagilleték utáni késedelmi kamatokból 428 frt 91 kr., összesen 3645 frt, minek terhére képezi 1. az igazgatósági tiszteletdíj 224 frt 91 kr., 2. a tisztviselők és szolga évi fizetése 1141 frt, 3. a helyiség évi hasznobére 130 frt, 4. a fűtés 54 frt 28 kr., 5. az adók 71 frt 61 kr., 6. a tartaléktőke 112 frt 45 kr., 7. a tisztajövedelem 1911 frt 75 kr.

Előadja végül, hogy a tagok követelése és a tartaléktőke az alapszabályok 29. §-a értelmében gyümölcsösztetvén, az évi tisztajövedelem arányosan felosztatván, az egész évben gyümölcsösztő 100 frtra 4 frt 20 kr., vagyis 4²⁰/₁₀₀ esik osztalékkul.

Az igazgatósági elnöknek az egyleti vagyon és tisztajövedelemre vonatkozó jelentése tudomásul vétetvén, a tisztajövedelem arányos megosztására vonatkozó kules 4²⁰/₁₀₀-ban közgyűlésileg is jóváhagyatott; továbbá a felügyelő-bizottságnak felolvasott jelentése alapján a felmentvény az 1898. évi számadásra vonatkozólag úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére egyhangulag megadatott.

Mikor meglátta Pártost, úgy látszott, hogy meg van lepelve, azután pedig elpirult, egészséges üdearcú embereknek azzal a pirulásával, a mely biborba gyújtja az egész arcot és így szól: Én önt tisztelges embernek tartottam. Pártos erre nem volt elkészülve. Végtelen megszégyenültnek, végtelen nyomorultnak érezte magát ez előtt a piruló lány előtt, de azzal egyszerre egy nagy, édes érzés szállt fel a szívébe, a mely boldoggá tette. Ennek a pirulásnak a láttára feltámadt benne a hit az ártatlanságban, az élet szeretete, az egész világnak minden nyitva álló kész gyönyörűsége. Egy pár bocsánatkérő szót rebegett, bemutatta magát és azzal elment.

Mikor minap felment a lakásába, találkozott vele a lépcsőn. Egy széles vállú szép férfinak a karján ment, hozzásimulva szoroson, mint inda a tölgyhöz. Mintha a szívében elpattant volna valami. Tompa, sajgó fájdalmat érzett és maga se tudta miért. A mikor felért a szobájába fáradtan, mintha nagy munkát végzett volna, dült végig a pamlagon és meredt és üveges szemekkel bámult a levegőbe sokáig, sokáig. . .

Elfoszlott az utolsó illúzió és a fényes ragyogó szívárvány, a mint feltűnt, úgy el is mosódott és nem maradt utána más, mint fekete sötétség, szürke vigasztalan egyhangú kód. . .

Könyvelő által azon egyleti tagok, kik tagilletékeiket a folyó év január hó első napjaiban felvették, a még utána esedékes osztalék felvételére is figyelmeztetvén, a gyűlés berekesztetett.

Méhzsongás.

A méhek tavaszi ápolása.

Márczius második felében, mikor a nap sugarai már melegebbek, s a természet új életre ébred, a méhek is hozzá kezdenek munkájukhoz. Első teendőjük a tisztuló kiröpülés. Ilyenkor eltávolítandó a kas kijáratától mind az, mi a méheket a kiöpiülésben gátolná. — Legjobb a kiröpülést akkor megengedni, amikor a természet már némi táplálékot nyújt, vagyis a korai cserjék, mint a som és mogyoró már virágznak. Napról napra növekszik a pezsgő élet a kaptárban s általános lesz a méhek működése. Ilyenkor látjuk, hogy a méhek szorgalmasan hordják be a vizet, mit a fiasítás tápanyagának elkészítésénél használnak fel. Figyelmeztetés legyen ez arra, hogy a méheknek tavaszkor igen szűk-éges a víz, hogy a méhes elé vizet készítsünk vályuba vagy valamely edénybe, hogy így oda szokva, ne kalandozzanak el messzire, mi által igen soknak életét menthetjük meg. A méheknek az itatóhoz szoktatására ajánlatos tavaszkor, valamelyik meleg napon mézes vizet helyezni az itató edényhez. A méhek csakhamar elhordják s így oda szokva, máskor is oda térnek, édes víz helyett azonban közönséges vizet levén, azt is elhordják. — A vizet zsúppal vagy náddal kell befödni, hogy arra ülve bele ne fuladjanak.

Ha a méhek kiröpülésüket megtartották, egy alkalmas melegebb napon vizsgálja meg a méhés a családokat s különösen figyelje meg, vajjon nem lett-e egyik vagy másik család anyátlan? Az anya megléteiről vagy elvesztéséről könnyen meggyőződhetünk. Oly család, melynek anyja van, kiröpülés után nyugodt. A hol pedig télen elpusztult az anya, ott nyugtalanság mutatkozik, fűtkároznak a kasban és kün a kas szájánál, este későn térnek be s későn csendesednek le. Az egész család szomorú hangon zúg, mely különösen akkor tűnik föl, ha a kast megkopogtatjuk vagy füstöt fűvünk be. Az anyátlanság különös jele még az is, hogy a munkára eltávozott méhek haza térve nem sietnek egyenest a kaptárba, hanem hosszabb-rövidebb ideig vannak a röpdeszán. Mozgó szerkezetű kaptárnál szedjük ki a lépeket s ha sem anya, sem költés nincs, akkor a család anyátlan. Ha akadunk ilyen családra, elkerülhetetlenül kell a bajon segítenünk, mert különben fölbomlanék az egész család vagy rabló méhek támadnák meg, a mi által a többi családaink életét is veszélynek tennők ki. Közönséges, illetve szalma kasnál úgy segítünk az anyátlanságon, hogy az anyátlan kast hegyére állítjuk s leperre mézet vagy czukoros vizet locsolunk, egy másik szalmakast rá helyezünk; egy éjen át az anyátlan kas méhei felszívják az édes nedvet s megrakodva a felső kasba vonulnak. Másnap eltávolítható az alsó kas s a felsőt előbbi helyére tesszük. — Ha tartalék anya van, azt az anyátlan családnak adhatjuk, mely azt szívesen elfogadja, azonban ovatosságból pár napra szoktatóba zárjuk. Szabályul szolgáljon az, hogy tavaszkor az anyátlan család szívesen vonul be egy anyához. Mozgó szerkezetű kettős- vagy hármas kasoknál a közfalban egy bedugaszolt lyuk készítenőd, melyet szükség esetében megnyitunk s az anyátlan család ezen átvonul az anyához.

A kaptárok tisztítása. Télen igen sok morszalék gyűl össze a kaptár fenekén, de még egyes méhek is pusztultak el. A méhek maguk tisztítják ki kaptáraikat, de ez nagy fáradságukba kerül, sokan elpusztulnak a holt méhek kihordásánál, mivel nehezen szabadulnak meg tőlük s az esetleges hűvös időben maguk is megdermedve elhullanak. Helyesen cselekszik a méhés, ha kiröpülése után a kaptár-tisztító vassal kitisztítja a kast. — mely alkalommal a penészes vagy herelepek eltávolítandók. Ősszel a méhek a kaptár nyílvsait beragasztják, annak jele ez, hogy a meleget nagyon szeretik. Tavaszkor sokkal nagyobb melege van szükségük, mert ilyenkor már fiasítanak, az pedig csak melegben fejlődik, a hideg megsemmisítheti a fiasítást. Fiasítás meghűtésétől őrizkedni kell, mert ez által az úgy nevezett ragadós költés s enyv üthet ki s egész méhes, sőt ezen vidék méhesei pusztulhatnak el. Minél szűkebb, a hidegtől minél jobban elvan zárva a költő-ür, annál jobban fejlődik a költés. A téli meleg takarókat eltávolítani még nem kell. A költő-ürt annyi lépre szükítjük, mennyit a nép beföd. Ha a család jól megnépesedett, új lépek beagatásával ismét bővítjük.

A szőlészet köréből.

XV.

A válogatás a metszés kiegészítő munkája. Ha ugyanis annál hibák fordulnak elő, azokat a válogatásnál némileg helyre hozhatjuk; a válogatással fejlesztjük a termést és a jövő évre szükséges venyigét erősítjük. E szerint szem előtt kell tartanunk, hogy annyi zöld vesszőt hagyjunk a tőkén, amennyit az elbir. Hogy mikor válogassunk, az attól függ, hogy miként fejlődnek a tüke fején a hajtások, — de mindig a virágzás előtt kell ennek történnie, mert azzal elősegítjük a virágzás kellő lefolyását. Szem előtt tartandó szabály az: hogy fiatal és öreg szőlőtőkén levő hajtásokat korábban kell válogatni, hogy mentől kevesebb táperőt szívjának el a tőkére a zöld hajtások; — erős tőkék válogatásával ne siessünk. Válogatásnál arra kell törekednünk, hogy a fej közepén levő hajtásokat kitörjük és ha csak kényszer helyzet elő nem áll, ollót e munkánál ne használjunk, hanem a hajtásokat kézzel törjük ki a tüke fejből; sovány talajon álló tőkéket és oly fajokat, melyek mérsékelt fanövésűek, főlegesen válogatni. Korán megkezdett válogatással kevesebb hibát ejtünk és a gyenge hajtások könnyebb szerrel törhetők ki; e munkánál arra kell figyelnünk, hogy a tükefej egész területén hajtások legyenek. Földből kinőtt fattyu hajtások úgy törendők ki, hogy kinövésük helyén csonka ne maradjon; kivételt képeznek azon hajtások, melyek talán tőkék pótlására szükségesek, ezek meghagyandók és kötözéshez bekuráltatnak. Az új ültetést két éven át nem válogatjuk, harmadik évben akként ritkítjuk meg, hogy a tüke egyenletes körben nevelődjék, meghagyván rajta négy vagy öt hajtást. A negyedik és ötödik év tavaszán az eléggé kifejlődött tőkék termőre metszetének és e végett a válogatást nagy figyelemmel kell végezni.

A rövid csapos fej metszés mellett következően járunk el: A csapból jött hajtásokon kívül, melyek rendszerint termést hoznak, a termő csap közt egy-egy hajtást meghagyunk, de szem előtt kell mindig tartani, hogy a tőkéből jött hajtásokból két annyit hagyunk meg, mint a hány csapot metszettünk tavasszal. Ha a csap tövében ugarhajtás nem volna, a csapból nőtt legelső hajtást hagyjuk meg, akár van, akár nincs termés rajta; azonkívül a csapon lévő meddő hajtásokból azt hagyjuk meg, amely erősebbnek mutatkozik, de rendszerint az alsót. Mérsékelt fa növésű szőlőben a termő hajtást a fűrt fölött negyedik levélnél vissza kurtítjuk, az ugar hajtást pedig érintetlenül hagyjuk. Fiatal, erős hajtású és karó mellett mivel szőlőben a termőhajtások lecsipdesése mellőzhető; válogatásnál 40—50 cm. hosszú hajtások karóhoz kötendők.

A hosszú csapos fej mivelésnél a csapos szemből nőtt termő hajtások a fűrt fölött 5-ik levélnél annyiszor lecsipendők, a hányszor kinőnek, a többi hajtások kezelése ugy történik, mint a rövid csapos metszésnél.

A cseresapos mivelésnél meghagyandók a harmadik évi termést szolgáló ugar csapoknak való hajtások, melyek az egyszemes csonkáról, két-három szemes csapból nőttek, valamint a két éves csapból nőtt termő hajtások és ezek a fűrt fölött a negyedik levélnél kurtítottatnak be.

Szálvesszőmivelés mellett a tőkék hasonlóképpen kezelendők, mint a cseresapos mivelésnél, csak hogy előző évben a vesszőt hosszabbra kell hagyni — és ha már mint vesszők drótra kihúztattak és működésben vannak, az egyes csapból előtörő és termést hozó hajtások a fűrt fölött negyedik levélnél kurtítottatnak be és tekintve, miszerint e mivelésmód a fejre kimerítőleg hathat, a visszahurítás annyiszor ismétlendő, a hányszor szükséges. Ha a 2—3 szemes csapból kijött hajtások gyengébbek lennének, biztosabb fejlődésük végett a felsőnek a hegye lecsipendő.

A czombon nevelt és termést hozó vessző épp azon kezelésben részesül, mint a szálvessző; a rügyekből fakadó termőhajtások mindig bekuráltandók.

Kubiesek János.

MI UJSÁG?

— Virágvasárnap és a nagy hét.

Ma van az ugynevezett virágvasárnap, a melynek ajtatosságánál a kath. egyház szertartása szerint az öröm a szomorúsággal vegyül; az öröm Krisztus Urunk bevonulására emlékeztet, a szomorúság a rákövetkező szenvedésére. — Jézus jeruzsálemi

ünnepélyes bevonulásának emlékére van virágvasárnap a pálmászentelés és a körmenet a megszentelt ágakkal a templom körül. A nagymisében a „passio“-t (Krisztus Urunk szenvedésének történetét) Máté evangéliuma szerint olvassa a pap az oltárnál és ugyanazt éneklék a kóruson; az egyház arra akar ezzel emlékeztetni, hogy csak szenvedések árán juthatunk diadalhoz. — A virágvasárnapra következő hetet nagy hétnek nevezzük, mert a világ megváltásának nagy eseményei emlékének van az szentelve, azért annak folyamán még olyanok szívében is meg rezeg a vallásosság egy bizonyos érzülete, akik egyébként nem sokat törődnek a túlvilági dolgokkal. — Az istentiszteletek a kath. egyházban következőkép tartatnak meg: Virágvasárnap beharangozás a barka-szentelés- és nagymisére d. e. $\frac{2}{410}$ órákor lesz, délután $\frac{1}{43}$ órákor az utolsó böjti tanítás és lytánia. Nagy-szerdán, Nagy-csütörtökön és Nagypénteken, naponkint d. u. $\frac{2}{43}$ -kor tartatnak a Lamentációk, a melyek Jeremiás siralmait adják elő, jelezve az egyház gyászát. Nagy-Csütörtök-, Nagy-Péntek- és Nagy-Szombaton az ünnepi istentiszteletre 9 órákor történik a beharangozás, illetőleg kerepelés. Az Oltári-szentésnek a szent sirhoz való kivitele a nagy-pénteki gyászistentisztelet végével történik s az utána tartott predikáció után megnyílik a nagyközönség ajtatosságának. Nagy-Pénteken d. u. a lamentációt a régi temetőben levő kálváriához irányuló körmenet előzi meg, a mely alkalommal a temetőben egyházi beszéd is tartatik. Ez a körmenet egyike a nagy hét leglélekelőbb ünnepségeinek, melyen a hívek ezrei vesznek részt s valóban impozans módon nyilvánítják buzgalmukat. Nagy-Szombaton reggel 7 órákor lesznek a szokásos ünnepélyes szentelések (Tűz, víz, husvéti gyertya stb.), délután pedig 5 órákor tartatik a feltámadás szertartása, mely egyike a legmeghatóbb egyházi ünnepélyeknek.

— **Hymen.** Singer Lipót vasuti pénztárnok Jászberényből örök hűséget esküdött a mult vasárnap a helybeli izr. templomban fényes násznép jelenlétében Oblath Paula kisasszonynak, Oblath Zsigmond helybeli polgártársunk kedves és művelt leányának.

— **Halálozások.** Zsarolyáni Márton Sámuel jászkarajenői birtokos, városunk egyik legidősebb lakosa elhunyt. A boldogult egyike volt városunk ama polgárainak, kiket lakostársai osztatlan tiszteletre környezett. Egyházának buzgó híve, egyik erős oszlopa, a községnek a kötelességek gyakorlásában példás tagja, családjának pedig gondos fentartója volt, amit bizonyít azon körülmény is, hogy egyházának és a város szegény-alapjának 50—50 frtot, örökösének pedig szép birtokot — mint hosszú élete szorgalmának gyümölcsét — hagyományozott. Családjá a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. zsarolyáni Márton Lajosné szül. Kontra Mária, zsarolyáni Márton Ida és férje Jóó Kálmán, Ida kis leányukkal; zsarolyáni Márton Sándor fájó lélekkel jelentik a jó, gondos apának, nagyapának és dédapának, zsarolyáni Márton Sámuel úrnak folyó hó 21-én d. u. 6 órákor, rövid szenvedés után, 91 éves korában történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme 23-án, csütörtökön délután 3 órákor fog az ev. ref. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. A bánatos család és ismerősök áldása kíséri nyugvó helyére, melyet a béke angyalának szárnyai árnyékoljanak mind örökké. Abony, 1899. márczius 22. — Győre József, városunk köztiszteletben álló öreg polgára f. hó 20-án szintén elhunyt, ki a ref. egyháznál többször viselt gondnokí hivalt. A ref. templom alapra 100 frt alapítványt hagyományozott.

— **A helybeli r. k. temetkezési egyület** a mult vasárnap tartott választmányi gyűlésén a mult évi számadásokat megvizsgálván, azt rendben találta s erről jelentést tett a f. hó 25-ikén tartott évi közgyűlésnek, mely élénk érdeklődés mellett folyt le a szokott módon.

— **Az irgalmas szívekhez.** Dombi Gyula helybeli születésű és lakos szabó-segéd betegsége folytán munkaképtelen levén, saját erejéből úgy (özvegy anyjával együtt) magát fentartani, mint orvosoltatni képtelen. Szerkesztőségünk útján a nagyközönség jótékonyágához fordul, segélyért esedezve. Kegyes adományt szerkesztőségünk is elfogad e szerencsétlen embertársunk számára és nyilvánosan fogja azt e lapokon nyugtáznai.

— **A csillagászati tavasz.** Azon napnyi idő, a mig a Nap a Föld körül való látzólagos évi mozgásában az aequátorba jut, aequi-

noctiumnak (éjnap egyenlőségnek) neveztetik. Ekkor a nap és éj tartama egyenlő egymással, mivel a horizont, mint legnagyobb kör, az ugyancsak legnagyobb kört ábrázoló aequatort felezi. Mivel a Nap egy év leforgása alatt ugyancsak legnagyobb kört ír le az égen, természetes, hogy e két legnagyobb kör egymást két átelleses pontban metszi. Azon metszési pont, mely márcz. 21-ikén jő létre, midőn az egyenlítő déli oldaláról a Nap annak északi felébe halad, a tavaszpont; az a metszési eset pedig, mely szept. 23-ikán áll be, midőn a Nap az északi földgömből a délire hatol, őszpontnak neveztetik. A tudomány ennél fogva a tavaszt márcz. 21-től számítja, az időjárás szeszélye azonban gyakran nem respektálja a tudós astromusok számításait, hanem néha előbb, néha utóbb lépteti életbe a várva-várt tavaszt. Ugy lát-szik, hogy az idén sem fog teljesen alkalmazkodni az idő a tudományhoz, mert az elmúlt héten is még elég borzongós napok jártak, sőt pénteken körülbelül egy lányi magas hőrétegre ébredtünk fel a tavasz ábrándjaiból!

— **Elmegyógyintézetbe** felszállhatásra engedélyt adott a belügyminister Abonyi köz-ségnek — a melylyel Deutsch Juliánna abonyi szerencsétlen leány az angyal földi elmegyógyintézetbe lesz felszállítható.

— **A tószegi Kossuth-szobor** leplezési ünnepélyén a helybeli függetlenségi és 48-as kör testületileg velt részt s közadakozás útján beszerzett szép koszoruját a szobor talapzatára elhelyezte. Ezen ünnepélyes aktus alkalmával Temesközy Gerzson — mint a küldöttség szónoka — mondott hazafias érzéssel áthatott beszédet. — Erről a jövő számban részletesebb leírást fogunk közölni.

— **A tiszai hajózás** Szolnok—Szentés között f. hó 20-ikán megindult; a tarifa és a menetrend a régi maradt.

— **Csupa lopás.** Ujszászon Bakó Gergely kárára annak zárt kamrájából a zár feltörése után 4 zsák buza és 1 zsák liszt 50 frt értékben, ismeretlen tettes által ellopatott. — F. hó 8-án Rékason Ehrlich Mórész kereskedő udvaráról Csomor Mihály és K. Nagy József egy marhabőrt, Tóth Istvántól pedig ifj. Nagy József, Csomor Mihály és Gy. Nagy István egy lópokróczot loptak, azt Polonyi Mátyásnak 50 krért eladták és a pénzt megitták. Valamennyien hurokra kerültek. — Müller Ferencz előfogta Tápió-Szelén Terék Imrét, hogy 5 frtot a postán feladja, de Terék a helyett, hogy feladta volna az 5 frtot, elköltötte; a járásbírósnak feljelentetett. — Fehér András tápió-szelei lakostól Seres Mária abonyi lakos nő egy 10 frt értékű tajték pipát elemelt és azt 2 frtéért Sári t. györgyei lakosnak eladta; a pipa elkoboztatott, de mivel Seres Mária valahol csavarog, eddig el nem fogatott.

— **Sötét bűn.** Ekstein Ignác tápió-szelei tanyai lakos eselédje Togyela Etel szerelmének következményét restelven, özv. Schönfeld Mórészné, szül. Zinger Ottilia abonyi lakost kérte meg, hogy gyereket hajtsa el. Erre a gonosz asszony reá is állott és a magzatot elhajtotta. Az igazság keze azonban utóllerte a gonoszokat és a királyi törvényszéknek Budapesten feljelentettek, illetve bekisértettek.

— **Betörések.** Barani Albert karai és Vincze István szolnoki lakosok, Piliscen Linkfelder József kárára f. hó 13-án annak üzletét feltörve, onnan 100 kiló cukrot, 70 frt ára szivart, 25 frt értékű mákot, 1 üveg rumot, 1 frt ára muhar-magot elloptak és 58 frt 68 krért Káldi János törteli lakosnak eladták. A csendőrök nyakon csip-ték a jó madarakat. — Sivó Miklós paládiesi tanyájáról annak simító házából a rossz ablak kifeszítése után ismeretlen tettesek 16 zsák árpát 60 frt értékben elloptak.

— **Községi pecséték megváltoztatása.** Üröm, Szent-Iván és Vörösvár községek pecsétjeiket azon oknál fogva, mivel a járasok székhely elnevezése változtatva lett — megváltoztatták.

— **Vásárjog elutasítva.** Ujszász község országos vásárok tartásáért (4-et kért) folyamodott a kereskedelmi m. kir. ministerhez, de elutasított; — igen helyesen, rég érzett baj a kisiparosokra nézve a sok csipp-csupp vásár — meg van a költségük, eltörekessnek, de a haszon alig számbavehető volt, vagy éppen károsodással végződött.

— **Ipari beosztás.** Járásunk a szegedi kir. iparfelügyelő Gerster Miklós körletébe osztott be.

— **Szinészet.** A szolnoki színházat a tavaszi időnyre Pesti I. hász Lajos, szabdkai szinigazgató nyerte el. Pesti társulata április 2-án, husvétvasárnapján kezdi meg előadásait Szolnokon.

— **Szigorító rendelet.** A földművelésügyi miniszter, azon okból kiindulva, hogy a mezőgazdasági és mezőrendőrségi törvények az életben nem találtak olyan alkalmazásra, mint azt a törvényhozás kívánatosnak tartotta, hosszas rendeletet küldött a megyék törvényhatóságainak, melyben bő magyarázatot nyújt a törvénynek a gyakorlatba való átültetésére nézve, de egyúttal szigorú utasítást is tartalmaz a törvény betartására nézve.

— **Iparosok panasza.** Általános ismert tény, hogy építkezések, felszerelések, beruházások alkalmával többnyire vállalkozók veszik ki az összes munkálatokat s ezek adják ki az iparosoknak az egyes munkákat. Amde ily módon a kisiparosok a vállalkozó javára jó nagy haszontól elesnek. Most a szegedi iparosok (ácsok, kömivesek, asztalosok, lakatosok) kérvénnyel fordultak az új miniszteriumhoz, hogy a nagyobb építkezések, hadsereg felszerelések stb. alkalmával mellőztessék a vállalkozási rendszer, hanem adják ki az egyes munkálatokat közvetlen az illetékes iparosoknak.

— **Más idők, más emberek.** Az új miniszterelnök nem hiába élvezi az ország köztisztelét és szeretetét, a melyeknek éppen a mult napokban is nyílt utcán adott kifejezést Budapest közönsége, de reá is szolgál arra nagyon eddigi rövid uralma alatt tett nyilatkozatai és műveivel. Nevezetes például amaz intézkedése, amelylyel az ország összes főispánjainak meghagyta, hogy oktassák ki a közönséget, miszerint a magyar miniszterek nem áhitoznak tisztelgő küldöttségek hajlongásai után, a melyekben, a magyar önértet látják méltóságából kivetkőzve. Minden esetre ez intézkedés is oly előjel, mely a légszebb reményekre jogosít bennünket a kormány demokratikus és férfias iránya tekintetében. Más-idők!

— **Jéghiány ellen.** A nagy-váradi állami halastóból tiszta, ártalmatlan 1000 vagon jég nyeretett; a jég ingyen kedvezményes vasúti szállítással beszerezhető. Bővebb felvilágosítást a község előljárói nyújtanak.

— **A „Reggeli Ujság”** című politikai napilap az ország legelősebb hirlapja, mert postán szétküldve egy havi ára csak 50 kr. A vidéki előfizetők, mint a „Reggeli Ujság” mellékletét, a „Magyar Nép” című képes lapot is kapják, a mely egyelőre hetenkint küldetik szét a „Reggeli Ujság”-gal együtt. — Figyelmeztetjük az igen tisztelt olvasó közönséget azonkívül arra a nagy horderejű tényre, hogy a „Reggeli Ujság” fogyasztási cikkekkel szállító vállalatot is alapított, a mely Budapesten és a vidéken egyre szélesebb köröket hódít meg magának, mert az eszme üdvös, hasznos és feltétlenül dicsőrendő. A „Reggeli Ujság” a fővárosban korán reggel adatik ki s egyidőben a többi hirlapokkal küldetik szét a vidékre. A lap teljesen független, cikkei világosak, rovatai élénkek, tárczái és regényei kitűnőek. Mit kívánhatni többet havi 50 krért? A „Reggeli Ujság” kiadóhivatala Budapesten, VIII., József-körút 19. sz. a. van.

— **Eladás.** Két öles akácfa oszlopok 20—24 darab eladó. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

CSARNOK.

Ahol szent Péter megvág,
ott sebes.

Még ágyban feküdt Kováts Laci, mikor bekopogtattam hozzá.

— Mi szél hord erre öregem? Régen nem voltál már nálam. No mi ujság?

— Örömhír! — kiáltom örömmel. — Megjött a kinevezésem.

— Hála Istennek! De foglalj helyet öregem és gyujts rá. Iszol egy kis boroviczkát?

— Köszönöm pajtás, nem iszom. Sietek. Meg akarom telegraphirozni haza is a kinevezést. Csak az örömhírt akartam tudatni veled.

— Szép, szép! No és jó fizetéssel neveztek ki legalább?

— Egészen jó. Felülmulta minden várakozásomat: 1600 ft.

— 1600 ft?! Nagyszerű barátom, nagyszerű! Hát azután hova neveztek ki?

— Nem tudom.

— Nem-e? . . .

— Nem biz én. Éppen a miatt jöttem legelőször is hozzád.

— Hogyan? Hát csakugyan nem tudod, hogy hova neveztek ki? Hiszen benne kell lenni annak a kinevezésben.

— Benne van, az igaz, hogy Sebes-re, de az ördög tudja, hogy melyik világrészben van az a helység. Épen azért szaladtam ide, hogy majd te meg tudod mondani.

— Sebes —? Sebes —? Nem tudom barátom. Nem is sejtem — mormogja hosszú gondolkodás után.

— Nem tudod? Pedig rád számítottam. Ejnye-ejnye, hogy még te sem tudod földrajz-professor ur!

— Aha! Tudom, már! . . .

— No??

— Ahol szent Péter megvág, ott sebes.

— Micsoda??

— Mondom: ahol szent Péter megvág, ott sebes.

— Kérlek, ne komédiázz. Nem érek rá játszani, sietnem kell. Tudod, vagy nem?

— Te bolond — kiáltja mosolyogva — hisz mondom, hogy ahol szent Péter megvág, ott sebes.

— Az ördögbe is! hát mit akarsz most szent Péterről? Vagy mondd meg, amit kérdeztem, ha tudod, vagy pedig jelentsd ki, hogy nem tudod, de ne kinlódjál velem! Hátha egy tanítványod kérdezte volna? Abból is bolondot üznél, hogy leplezhesd tudatlanságodat? . . .

— Te oktondi! hisz azt kérdezted, hogy hol van Sebes.

— No igen és te . . .

— No igen és én megmondtam, hogy ahol szent Péter megvág, ott sebes.

— Mondtam már, hogy ne komédiázz te bolond! — rivaltam rá torkomszakadtából. — Ne üzzél gúnyt az emberből! Azt hiszed, hogy én is olyan eszelős vagyok, mint te?

— Mit? Én bolond, eszelős?! . . .

— Igen! Féleszü, henczegő, tudatlan fráter vagy! Irigyled a szerencsémét és azért hozakodol elő bosszúságodban most még szent Péterrel is!

— Hisz a kérdésedre feleltem, te nyomorult, buta ficzkó! — kiáltotta kiugorva ágyából szinéből kikelve — gyáva kölyök! . . .

És így tovább.

Szórtuk egymásra a különböző, válogatott sértések egész tömkelegét. Előhozakodtunk minden incorrectséggel, mit három és háromnegyed szem között (bal szemem ugyanis egy kicsit kancsal) egymásra tudtunk. Szóval rettenetesen összevesztünk és agyonra sértegettük egymást. De mert legkevésbé sem volt valami lélekemelő, nem írom le az egész veszekedést. Elég az hozzá, hogy szóra az, a sok gorombaságra pofon, a pofonra feleletül ismét pofon, erre a pofon válasza pedig párbajra kihívás következett.

No tessék! — A legjobb hiszemben kerestem fel a legjobb barátomat és össze kellett vele vesznem. Arra gondoltam, hogy ő földrajz tanár, hát fel tud világosítani és ime nemcsak fel nem világosított, de a mellett, hogy alaposan elbánt velem, agyonra bosszantott, most még meg is kell vele mérkőznöm! — Egész életemben egyetlen ezél lebegett előttem, éveken át kértem, folyamodtam, szenvedtem, míg elértem és ime most ő irigyli tőlem, kit legjobb barátomnak tartottam! Ki tudja, nem fog-e örökre nyomorékká tenni? Nem fog-e életembe kerülni az egész heccz? Most kell szembe néznem a halállal, mikor először örülhetek nagyon annak, hogy élek, hogy elértem végre azt, a miért eddig éltem! . . . De nines mit gondolkozni. Nem akarom, hogy gyávának tartson az átkos társadalmi felfogás. Meg kell verekednem az bizonyos. No én ugyan szépen indulok az új otthonba . . .

A segédek nem tudták békés uton rendezni az ügyet. Kardpárbajban történt a megállapodás a harcoképtelenségig.

És másnap kora hajnalban már szemben állottunk a város erdejének egy tisztásán. A segédek utolsó békítési kísérletei is meghiusultak és mi az adott jelre, mint két dühös fenevad vért szomjúhozva rohantunk egymásra. Az első összeesapásnál mindössze egy-egy lapos vágással traktáltuk egymást, a második összeesapásnál azonban ellenfelem jól végezte a dolgát. A jobb fülemtől az államig egy hosszú, mély sebet kaptam. A segédek rögtön közbeléptek, a párbajt beszüntették és ügyünket a lovagiasság szabályai szerint befejeztetnek nyilvánították. Laci pedig hozzám

lépett és e szavakkal: „Nagyon sajnálom a történeteket” felém nyújtotta reszkető jobbját. Kezet adtam neki. Kibékültünk. Azután komoly főhajtással elköszönve, feleivel együtt elhajtattott. Az én sebemet pedig alaposan összeöltögették és ábrázatomat összevissza abroncsolva haza szállítottak és ágyba fektettek.

Rettentő seblázam volt. Három napig nem tudtam magamról. Borzasztó fájdalmaim voltak. De végre magamhoz tértem, enyhülni kezdett fájdalmam, úgy hogy kezelő orvosom minden aggodalmaimat eloszlathatta.

Nyolczad napra már felkelhettem az ágyból és fogadhattam a résztvevő látogatók egész seregét. Estefelé egy karosszékekben üldögélve olvasgattam a helyi lapot, midőn kopogtatnak az ajtómon.

— Szabad.

— És ki lép be az ajtón? Kováts Laci!

— Szervusz pajtás! — kiált és be nem kötözött arczomat megcsókolva melegen rázza meg kezemet és résztvevőn kérdeztetődik hogy-létem felől.

— Isten hozott öregem! Hála Istennek most már csak megvagyok! Kutya bajom! Tossék, foglalj helyet.

Azután, mintha semmi sem történt volna közöttünk, mint régi jó barátok, elkezdettünk tárgyalni a napi eseményekről. Nem győztem eleget kérdezősködni, hogy mi történt addig, mi hír, mi újság azóta, mióta semmiről sem értesülhettem. Laci meg a legnagyobb szívelyességgel újságolt el minden érdekes dolgot.

Mikor felkeltem, úgy találtam helyesnek és el is határoztam magamban, hogy ha meglátogatna Laci, — mit bizonyosra vettem — nem fogok kérdezősködni tőle kellemetlenségünk oka felől, sem szent Péterről, de dacára ezen elhatározásomnak végre mégis győzött kíváncsiságom.

— Már akár illik, akár nem — öregem, én megkérdezem, hogy miért volt a multkor velem szemben olyan megmagyarázhatatlan a viselkedésed? Nagyon lekötölezel, ha felvilágosítasz.

— Én nem vagyok hibás, nem is tettem semmi rosszat pajtás. És sajnálom is tiszta szívből a fejleményeket. Te kérdezted tőlem, hogy hol van Sebes és én egyszerűen megmondtam.

— Meg? Egyszerűen megmondtam? És az szerinted felelet? Mit akartál szent Péterről?

— Semmit. Csak megmagyaráztam neked, hogy ahol szent Péter megvág, ott sebes.

— Nem értelek. Ismét nem értelek. Hát azért jöttél, hogy ismét felbőszíts?

— Dehogy, dehogy . . . mormogta nyugodtan. Azután előkaparászta belső zsebéből Sopron-megye térképét és elém helyezte az asztalra.

— No lásd — szólott mutató ujjával egy kis karikára mutatva — itt van Szent-Péter község. Nézd ide is van írva. Itt van alatta Vág és utána mindjárt Sebes. Látod? No ugy-e jól mondtam, hogy: ahol Szent-Péter, meg Vág, ott Sebes?

— Aha! Most értem már! Hm . . .

— No lásd! Nem kellett volna olyan rébuszban beszélned. Hát ezért harcoltunk mi életre-halálra?

— Biz ezért! No de már most mindegy — tette hozzá nevetve. — Legalább most már tudod, hogy Sopron-megyébe mégysz és hogy ahol Szent-Péter, meg Vág, ott Sebes.

— Tudom, tudom, nem is fogom elfelejteni; de azt sem, hogy ahol Kováts Laci megvág, ott is sebes! PIROS SZEGFŰ.

CSIKÓK,
TINÓK és ÜSZÖK
nyári legelőre

vételnek **Deutsch Gyula** történelmi gazdaságában.

A fűbér csikók után husz forint, tinók s üszök után pedig nyolcz forint, mely összegben pásztordij s sópénz bennfoglaltatik.

A legeltetési időny május hó 1-étől november 1-éig tart.